

10 24 primjerka (17 + 7); tu su, međutim, pronađena 3 keramička roga i 4 kamena predmeta (od toga jedan žrvanj). Svaki objekt za sebe ne može, očito, biti dovoljno dobro mjerilo za sociološke zaključke, ali grupirani objekti na jednome dijelu naselja u odnosu prema grupi stambenih ili radnih objekata na drugome dijelu naselja mogu dati vrlo realnu sliku organizacije naselja, kako prema privrednim ili kulturnim pokazateljima, tako i prema pokazateljima koji, interpretirani na što je moguće objektivniji način, mogu ukazati na stupanj društvene diferencijacije.⁴

Svojim izdvojenim položajem i osobitostima, premda manje nego na nekim drugim nalazištima, središnji zaravnjeni plato kasnog vučedolskog naselja Rudina I kod Koprivničke Rijeke pokazuje izrazitu različitost prema ostalim dijelovima nalazišta. Kako smo ranije već upo-

zorili, i ostali pokazatelji ukazuju na novo vrijeme i običaje, na promjene koje su možda i ubrzale nesigurnost (na to ukazuje dotjerani gradinasti teren na kojemu je, visoko iznad izvora potoka Koprivnice, na 268 m nadmorske visine, i smješteno naselje) i utjecaji s različitih strana krajem eneolita i početkom ranoga brončanog doba.

BILJEŠKE:

1. Z. Marković, Arheološki vestnik 32, Ljubljana 1981, 219 i d.
2. o.c. 249 i d.
3. o.c. 255; očito je da toj grupi ipak pripada i jama 4.
4. v. npr. S. Dimitrijević, Praistorija jugoslavenskih zemalja III, Sarajevo 1979, 331—332

Josip Vidović, Muzej Međimurja Čakovec

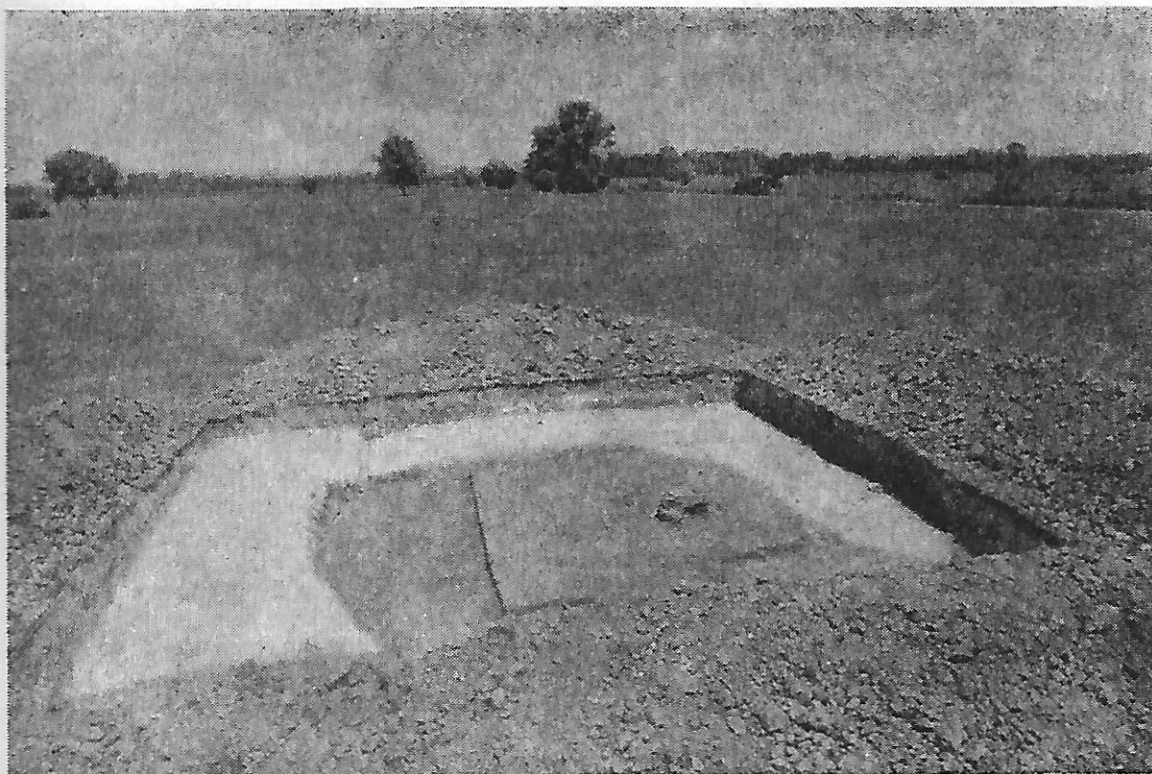
NAJNOVIJA SUSTAVNA ARHEOLOŠKA ISTRAŽIVANJA NEKROPOLE KOD SELA DVORIŠĆA KRAJ TURČIŠĆA U MEĐIMURJU

Dotacijom sredstava SIZ-a Muzej Međimurja nastavio je sustavno istraživanje nekropole tumula kod sela Dvorišća kraj Turčišća u Donjem Međimurju. Ovogodišnjom kampanjom istražena su dva tumula, dosad su istražena ukupno četiri tumula od desetak sačuvanih. Tumuli istraženi ove godine pod rednim brojevima III i IV nalaze se u neposrednoj blizini tumula I istraženog još 1978. god. Tumul III istražen je sistemom sonde 8 x 8 metara, sa postupnim skidanjem slojeva od najviše kote tumula. Ispod sloja humusne crnice, koji ne prelazi 10 centimetara nalazi se sloj ilovače pomiješane sporadično sa sitnom rječnom valuticom. Već na dubini od 0,60 m. nailazimo na postament spališta, sa položenom urnom ispunjenom ostacima nagorjetih kostiju pokojnika. Pomnim istraživanjem postamenta nije se moglo sa sigurnošću ustanoviti spaljivanje in situ u grobu, što je bio slučaj kod ranije istraženog tumula II. U dubljim slojevima sonde nema tragova pokretne arheološke građe.

Tumul IV u blizini tumula I i III gotovo je bio izravnat, tako da mu visina ne prelazi 15

centimetara na najvišoj koti. Već na dubini prvog otkopnog sloja, naišli smo na tragove keramičkih posuda. Kasnije smo izolirali postament sa nekoliko posuda grube kućne keramike, a proširivanjem sonde naišli smo na spalište u obliku nagorjetog debla, dužine 3 m i širine gotovo 1 m. Ispod sloja postamenta sa keramikom, uz vrlo malo nagorjetih kostiju i nešto gara našla se fragmentirana posuda fine crne grafitirane keramike sa ukrasnim ručkama.

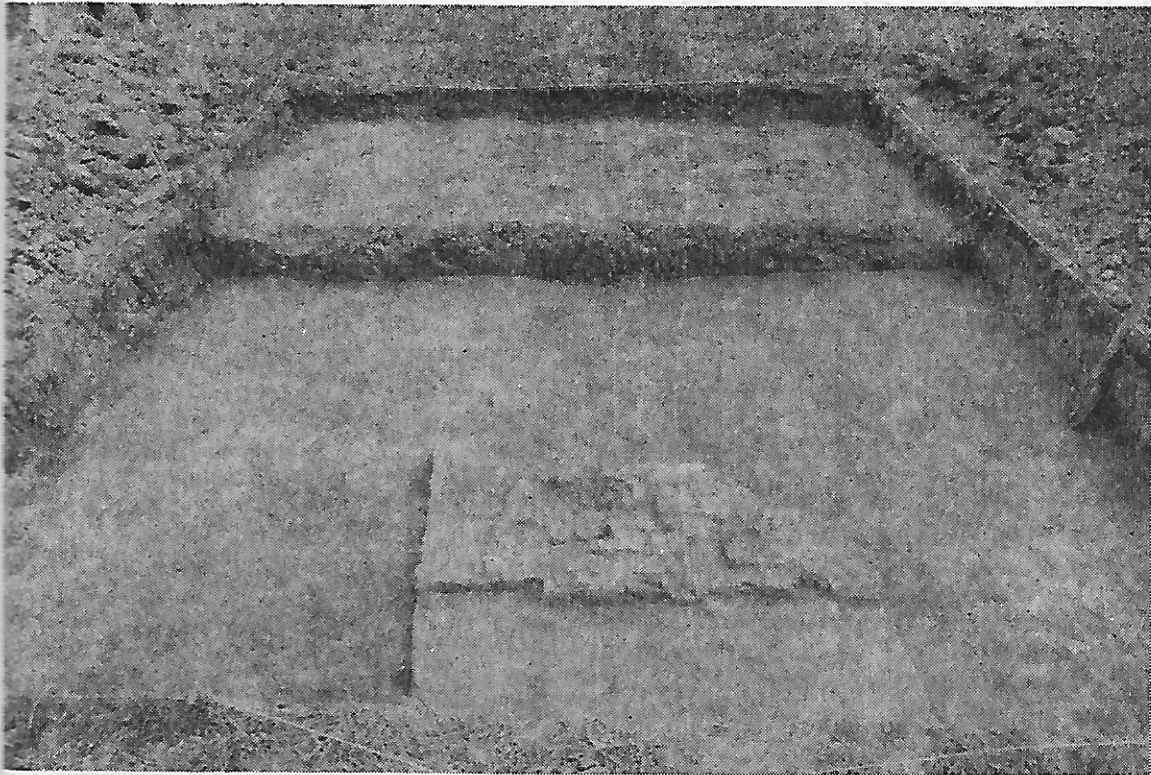
Iako su dosad istražena svega četiri tumula nekropole kod sela Dvorišća, pokretni arheološki nalazi ukazuju da se radi o dosta interesantnom materijalu i obrednim običajima. Pokretni nalazi prvog tumula ukazivali su na isti vremenski interval kao i kod nalaza goričanske nekropole, odnosno na puni procvat kulture starijeg željeznog doba, vremenski determinirane 7 — 5 st. pr. n. ere. Keramičke posude iz ovog groba imaju najbliže paralele u materijalu goričanske nekropole, kao i u materijalu nekropole tumula iz Kaptola kod Slavonske Požege. Naredna istraživanja ove nekropole pomakla su donekle vremenski interval unaprijed,

Sl. 1 — Dvorišče, tumul III, sonda A
(foto: Ž. Hlebec)

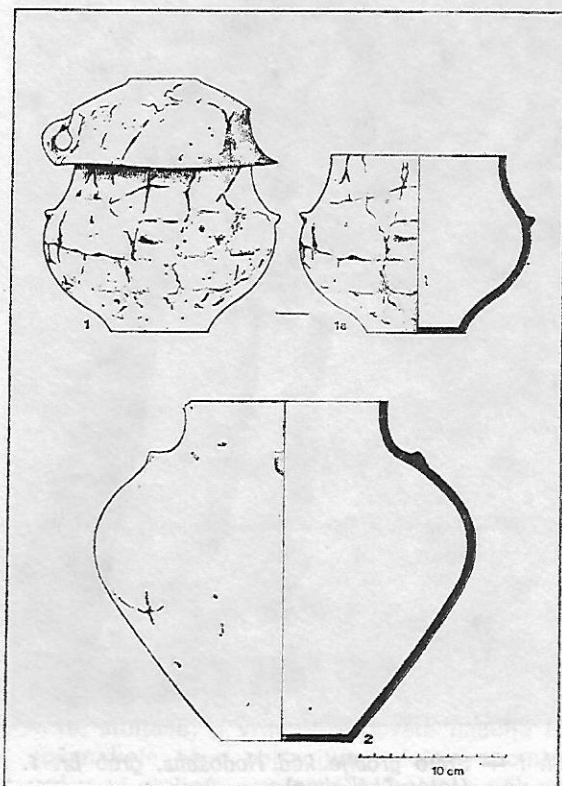
Sl. 2 — Dvorišče, tumul III, detalj žare
(foto: Ž. Hlebec)

Sl. 3 — Dvorišće, tumul IV, sonda A
(foto: Ž. Hlebec)

osobito istraživanje tumula II i III. U oba istražena tumula sa spalištem u grobu jedini nalaz je urna sa spaljenim kostima pokojnika.

Ovaj način ukopa jasno ukazuje na snažne tradicije ranijih faza kulture polja sa žarama, a nova tradicija očituje se u pojavi ukopa u tumul. Ovaj znanstveni problem nije zasad definitivno riješen, te ga i znanstvenici susjedne Mađarske datiraju različito. Jedni smatraju ukop u tumul najranijom fazom kulture polja sa žarama, dok druga grupa smatra da se ukop u tumul ponovno javlja i na završetku kulture polja sa žarama prije migracionih kretanja krajem 8 st. i početkom 7 st. p. n. ere. Ovaj problem spomenut je usput, jer će tek sveobuhvatno istraživanje nekropole, a i naselja u neposrednoj blizini dati konačan odgovor u sagledavanju ovog problema. Dosadašnja istraživanja nekropole kod sela Dvorišća neminovno svrstavaju ovu nekropolu u red prijelaznih oblika nekropola, odnosno u prijelazno razdoblje između dva kulturna horizonta, tj. na završetak kulture polja sa žarama i na početak kulture starijeg željeznog doba.

Sl. 4 — Dvorišće, žare iz tumula II i III

MUZEJSKI VJESNIK

GLASILO MUZEJSKOG DRUŠTVA SJEVEROZAPADNE HRVATSKE

(Bjelovar, Čakovec, Čazma, Grabrovnica, Kalinovac, Koprivnica, Križevci, Kutina, Trakošćan, Varaždin, Varaždinske Toplice i Virje)

UREDNIŠTVO

Ljerka Albus, Darko Sačić, Mirjana Dučakijević, Magdalena Lončarić, Marina Šimek

Odgovorni urednik: Darko Sačić

Prelom: Uredništvo

Naslovna stranica: Darko Sačić

Fotografija — Davor Putar

Muzejski vjesnik izlazi jedanput godišnje. Rukopise ne honoriramo i ne vraćamo. Glasilo solidarno financiraju muzeji sjeverozapadne Hrvatske.

Za sadržaj priloga odgovaraju autori.

Nakladnik:

Gradski muzej Varaždin

Za nakladnika: Darko Sačić

Tisak: »Zrinski« Čakovec

Broj 10 — Ožujak 1987.

God. X

Naklada 800 komada

Naslovna stranica: S izložbe »40. godina arheoloških istraživanja u sjeverozapadnoj Hrvatskoj«

Prijevod: Željko Grabar, Vid Lončarić, Ljerka Perči, Marina Šimek, Vesna Šimunić

GRADSKI MUZEJ VARAŽDIN
ARHEOLOŠKI ODJEL

15644